

WORKSHOP PRE-O

Halden, 15.-16. februar 2014

Praktisk info

- Hytta
 - Bommen
 - Toalett
 - Lunsj
 - Middag
-
- Forbud mot spredning av kartfiler
-
- Start 9.30 på søndag?

Mål med workshopen

- Få grunnleggende kunnskap om OCAD for å kunne foreta enkle kartrevideringer, legge løyper, lage digitale tidspostkart og løsningskart
- Vekt på praktisk utføring
- Bygge videre på en utendørsøkt med løypelegging og kartrevidering lørdag
- Lav terskel for spørsmål og diskusjon
- Ingen spørsmål er for dumme (!)

OCAD workshop pre-o, dag 1

- Innledning
 - Info og program
 - Demo: Intro til OCAD
- Om kartrevidering og løypelegging
 - Synfaring for pre-o
 - Diskusjon
 - Hvordan jobbe med eksisterende kart og grunnlag
- Fra ordinært o-kart til pre-o-kart
 - Presentasjon + demo
 - Øvelse
- Lunsj
- Kartrevidering og løypelegging utendørs
 - Løypelegging og kartrevidering for 2 PreO-poster og 2 tidspostoppgaver
 - Felles sammenligning av gammelt og nytt kart
- Revidering/rentegning av o-kart i OCAD
 - Presentasjon + demo
 - Demo

Avslutning: ca. kl. 18:00 – felles middag

OCAD workshop pre-o, dag 2

- Løypesetting i OCAD
 - Presentasjon + demo
 - Øvelse
- Tidspostkart / tempO kart
 - Presentasjon + demo
 - Øvelse
- Løsningskart
 - Presentasjon + demo
 - Øvelse

LUNSJ OG
INNSPURT
HERRESTAFETT
CA. KL 12.30

Avslutning: 16:00

Introduksjon til OCAD (demo)

- Oppsett
 - Symboler
 - Verktøylinje
- Navigering
- Tegne ulike symboler med ulike tegneverktøy
- Lage symboler
- Redigeringsverktøy

KARTREVIDERING OG LØYPELEGGING

Krav til et pre-o kart

(til forskjell fra ordinært o-kart)

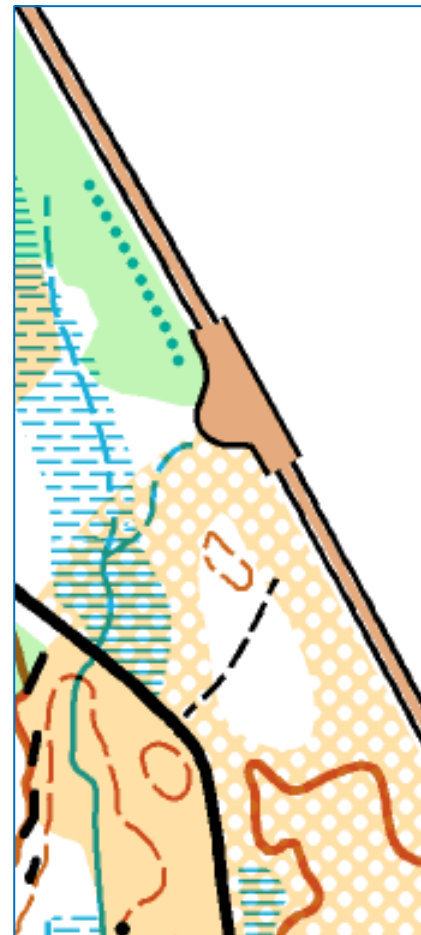
- Større målestokk
- Bedre tid til å lese kartet
 - Man leser kartet nøyere
- Avstanden og retningene mellom detaljer brukes aktivt
- Små feil får større konsekvenser
- Jo mer nøyaktig kart jo bedre konkurranse

STØRRE KRAV TIL
NØYAKTIGHET

Forberedelse til pre-o synfaring/revidering

- Bestem traseen som skal benyttes i forbindelse med konkurransen.
- Gjør om kartet til et pre-o kart (gjelder ikke sprintkart):
 - Endre målestokken (konkurransemålestokk)
 - Juster symbolstørrelsen (150% av ISOM symbolstørrelse)
 - Lag tettere meridianene
- Ta inn annet ønsket/tilgjengelig kartgrunnlag i OCAD-fila.
- Skriv ut nødvendige kartutsnitt

Kjappe tips: Synfaring/revidering for pre-o

- Pre-o-kart bør synfares som et presist moderne skogs-sprintkart
- Bruk digitalt kartgrunnmateriale (laserkurver++) hvis det er tilgjengelig
 - Ordinære o-kart har ofte glattet ut detaljer vi vil bruke
 - Ofte enklere og bedre enn å tegne inn alle detaljert manuelt uten grunnlag
 - MEN: Laserkurver er ingen fasit
- Bruk skrittelling og kompass aktivt ved synfaring
- Synfar i 1:2000-målestokk eller 1:1000 for ekstra detaljerte og viktige områder
- Konsentrer deg om områdene som brukes i løsningsprosessene
 - Gå-strekkene mellom poster er ikke så nøye.
 - Det er ikke uvanlig at pre-o-kartene er mer detaljerte rundt postene enn ellers

Bruk av laserkurver

Tips til løypelegging

- Finn en egnet trase
 - Fremkommelighet
 - Detaljer
 - Sikt / synbarhet
- Finn egnede postområder med aktuelle detaljer
 - HUSK tidspost området!
- Bestem «posten»
- Skjermplassering
 - HUSK at skjermplasseringene fra en post kan påvirke andre oppgaver.
- Ta hensyn til unøyaktigheter i kartet
 - Skjermplasseringene bør ta hensyn til eventuelle skjevheter i kartet
 - Korrigjer kartet

ANDRE TIPS?

THE ONE RULE:

START TIDLIG OG BRUK GOD TID!

FRA FOT-O-KART TIL PRE-O-KART

Klargjøring av konkurransekart til
(pre-o-) revidering

Fot-o-kart vs. pre-o-kart

Fot-o (ISOM)

- Målestokk 1:10000, eller 1:15000
- Symbolstørrelse etter ISOM
- 250-500m (ca 30-35mm) mellom meridianene

Sprintkart (ISSOM) og pre-o

- Målestokk 1:5000, 1:4000 og større
- Symbolstørrelse 150% av ISOM = symbolstørrelse etter ISSOM
- Ca 150m (ca 30-35mm) mellom meridianene

-
- Ordinære fot-o-kart må konverteres til pre-o-kart før revideringsprosessen
 - For sprintkart behøves ingen konverteringsprosess før revidering

Fra fot-o-kart til pre-o-kart (demo)

- Lage kartutsnitt av konkurranseområde fra større fot-o-kart
- Endre målestokk
- Skalere symboler
- Legge inn tettere meridianer
- Utskrift og eksport av kart

Øvelse 1

- A. Lag et utsnitt fra filen «Høiås_utsnitt_OCAD-workshop» som minimum inneholder det postområdet du er tildelt.
- B. Endre målestokken til 1:5000
- C. Skalér alle symboler til 50% av opprinnelig størrelse
- D. Skalér alle symboler til 200% av opprinnelig størrelse (tilbake til opprinnelig størrelse)
- E. Fjern gamle meridianer og legg inn nye med 150m mellomrom
- F. Eksporter et kart i pdf-format klart til synfaring i målestokk 1:2000

**ENKEL REVIDERING /
RENTEGNING
AV O-KART**

Kartredigering i OCAD

- Alle OCAD filer som er laget i en OCAD-versjon samme som den du benytter, eller i en tidligere programversjon, kan vises og redigeres i OCAD.
- OCAD har en rikholdig verktøykasse for tegning og redigering av o-kart (kart)
- Redigering og tegning kan gjøres etter skannede papirkart, f.eks. synfaringsnotater, som bakgrunnskart.
- Tilbyr som standard et komplett symbolregister i henhold til ISOM2000 og ISSOM2007, som enkelt kan redigeres.
- Kan importere / eksportere kartdata fra/til ulike filformater

Instruksjonsvideoer

OCAD HowTos

Drawing Curves

Redigering i OCAD (demo)

- Åpne en eksisterende OCAD-fil
- Redigeringsfunksjoner:
 - Slette objekter
 - Flytte objekter
 - Endre symbol
 - Justere på objekters utstrekning
 - Tegne nye objekter, punkt, linjer, flater
 - Fyll en et omriss med et flate symbol
 - Klippe linje og flate objekter
- Endre status på symboler
- Innpassing av bakgrunnskart

Øvelse 2

- A. Åpne OCAD-filen «Høiås_utsnitt_OCAD-workshop.ocd» som du gjorde om til «Pre-o kart» i øvelse 1.
- B. Åpne synfaringsnotatene som bakgrunnskartet
- C. Georeferer bakgrunnskartet til OCAD filen
- D. Rentegn de justeringene som du har synfart. Prøve gjerne ulike redigerings- og tegneverktøyene
- E. Beskytt alle steiner mot videre redigering
- F. Legg til tekst for målestokk, ekvidistanse m.m. + nordpil
- G. Lag et kartutsnitt (egen OCAD-fil) i målestokk 1:5000 som passer inn på et A4 ark. Husk å sette av nødvendig «hvitt» areal til postbeskrivelse + eventuelt andre påtegninger.

LØYPELEGGING FOR PRE-O

Løypelegging for pre-o

- Det finnes andre programmer for løypelegging og postbeskrivelser
 - Løype: Condes, PurplePen (støtter ikke løypelegging for pre-o)
 - Postbeskrivelse: Clue
- I OCAD kan alt gjøres i samme prosess og har best støtte for pre-o-løypelegging

Løypelegging for pre-o (demo)

- Opprette et nytt løypeleggingsprosjekt for pre-o
- Legge inn kartfil som bakgrunn
- Opprett en ny løype
- Sette inn løypeobjekter
- Sett sammen løype
- Lage og sette inn postbeskrivelse
- Visuell behandling
- Kutte sirkler og streker mellom poster
- Eksport og utskrift av løype

Øvelse 3

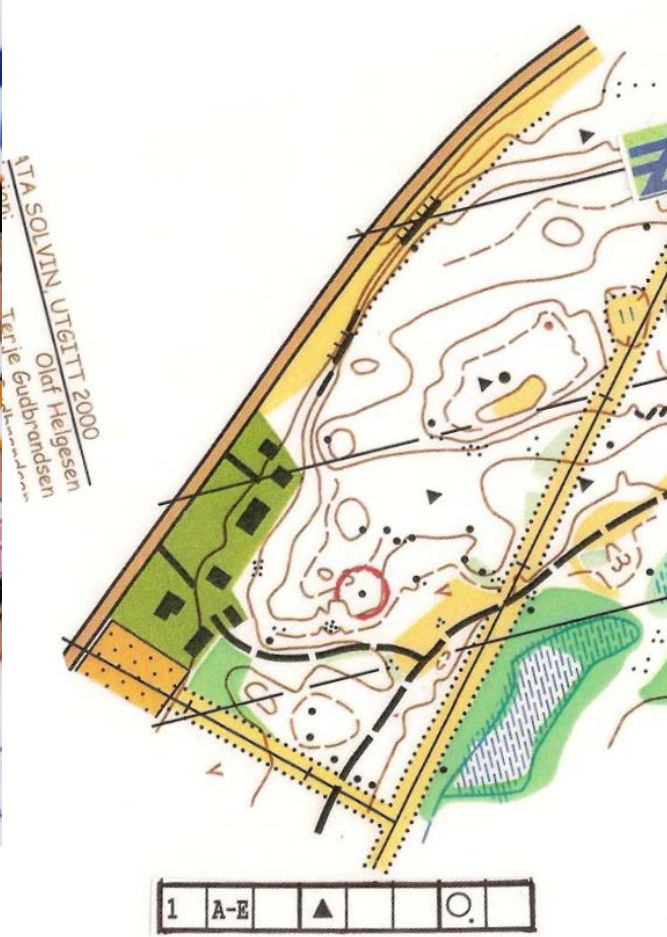
Oppgave: Sett 2-posters preO-løypa med postbeskrivelse dere laget utendørs.

- A. Lag et nytt løypeleggingsprosjekt for pre-o
- B. Last opp pre-o-kartet du laget igår som bakgrunn
- C. Opprett en løype
- D. Legg inn starttrekant, de to preOpostene og mål fra gårsdagens økt
- E. Sett sammen løypa
- F. Lag postbeskrivelse og sett den inn
- G. Gjem tidspostområdet du laget utendørs og sett på en ramme
- H. Kutt postsirkler og streker mellom postene
- I. Eksporter til pdf

TIDSPOST- OG TEMPO KART FOR PRE-O

Eksempler på tidspostkart

Day 2 Para TC 1

Scale 1: 5000
Contours 2.5m

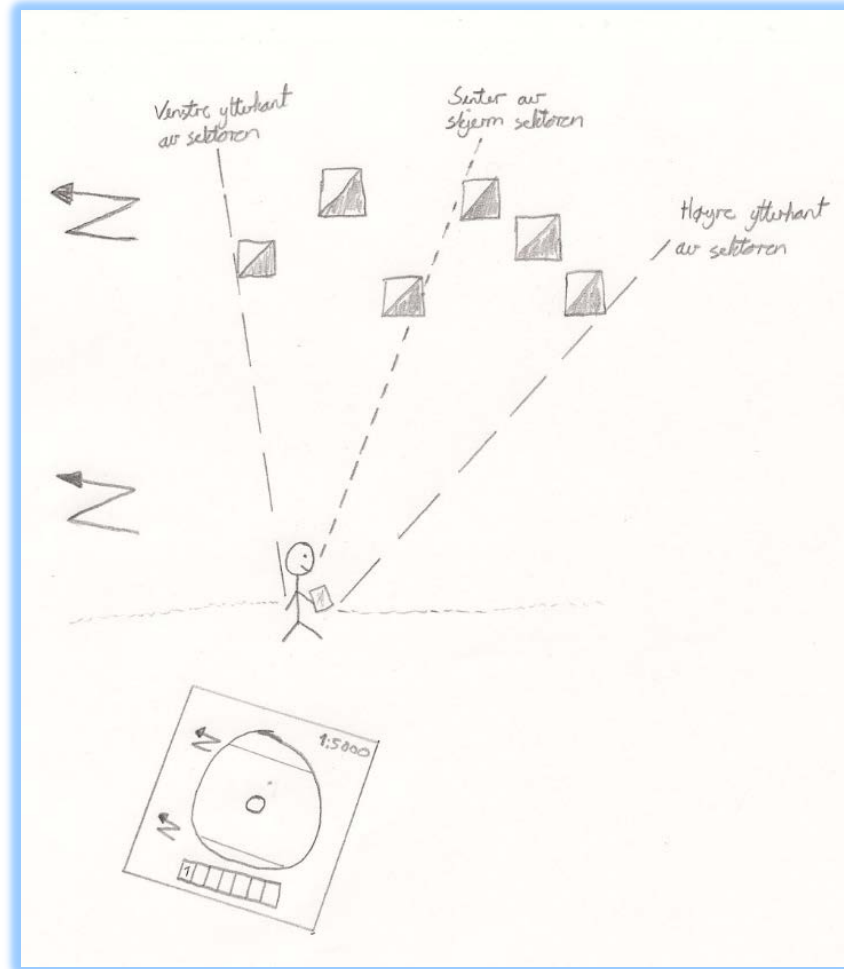
1

Tidspost-/TempO kart

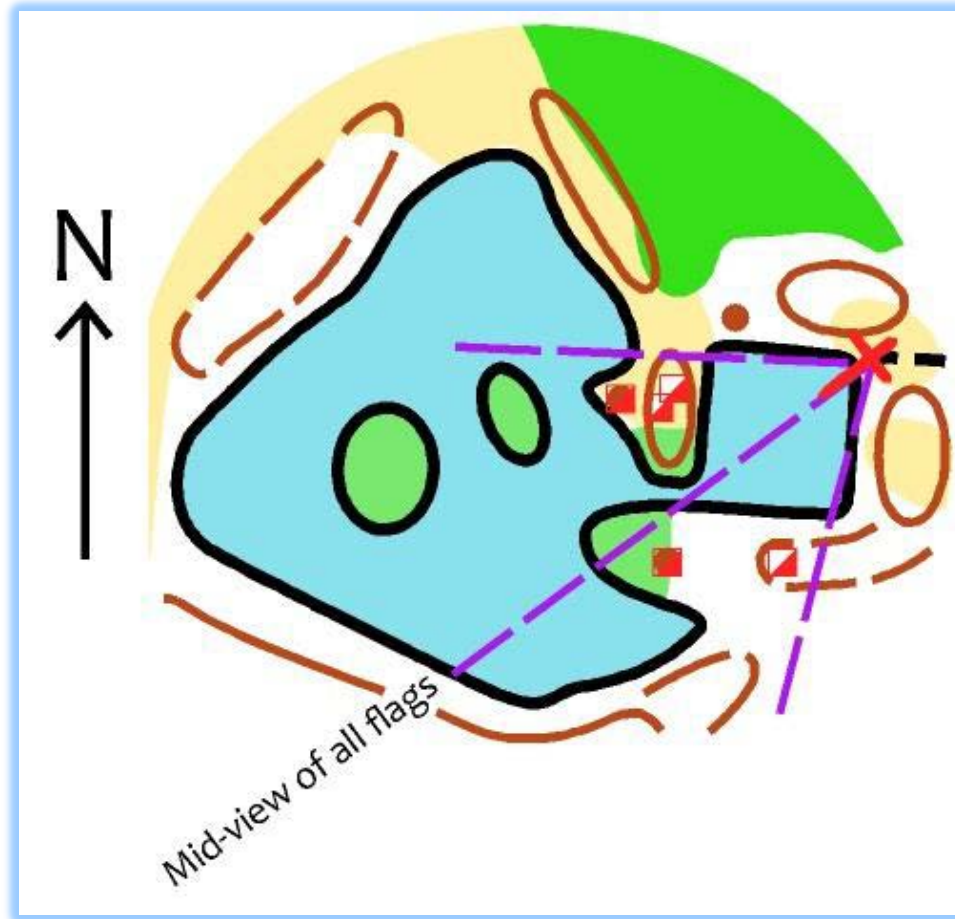
- Tidspost- /TempO kart benyttes i så å si alle pre-o konkurranser
- Disse kartene kan lages på mange forskjellige måter, men felles for dem alle er:
 - Kartet skal presenteres utøveren riktig orientert
 - Kartet skal ha samme målestokk som konkurransekartet (evt. avvik fra dette skal tydelig komme frem i PM)
 - Postsirkelen skal være sentrert i kartutsnittet
 - Postbeskrivelsen skal ikke dekke noe vesentlig informasjon på kartet, og skal være orientert i utøverens leseretning
 - Kartets nordretning skal markeres
 - Siktepunktet skal ikke markeres på kartet

Nærmere beskrivelse av hvordan et tidspost-/TempO kart skal utarbeides, samt prosedyre for gjennomføring, er å finne i Appendix 2 i "IOF Technical Guidelines for Elite Trail Orienteering", 2014 (side 66)

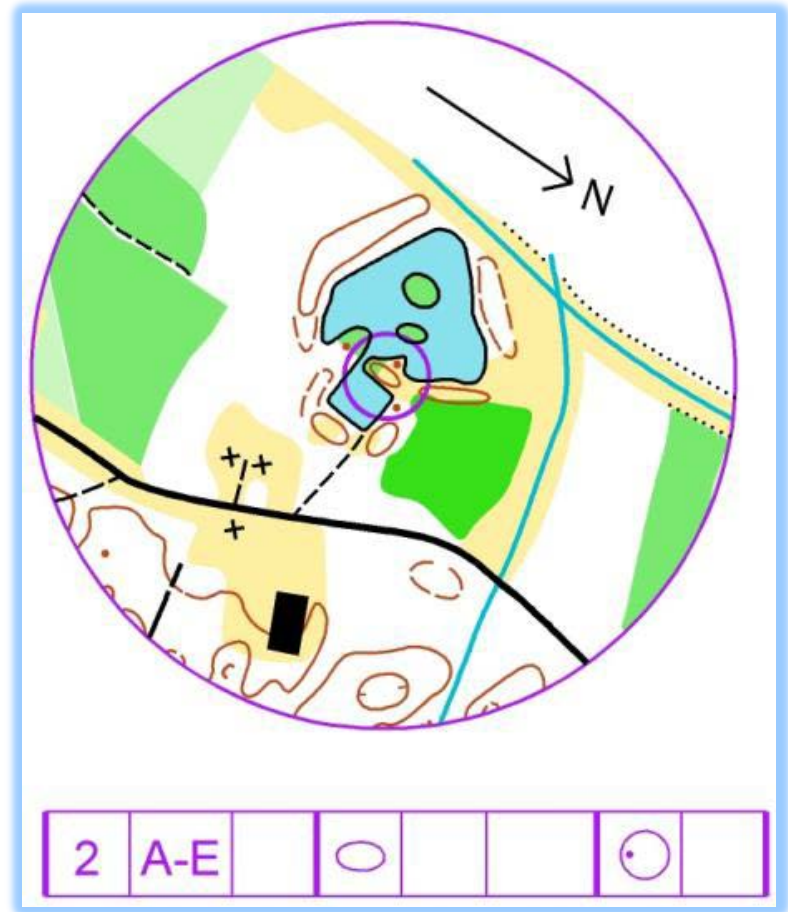
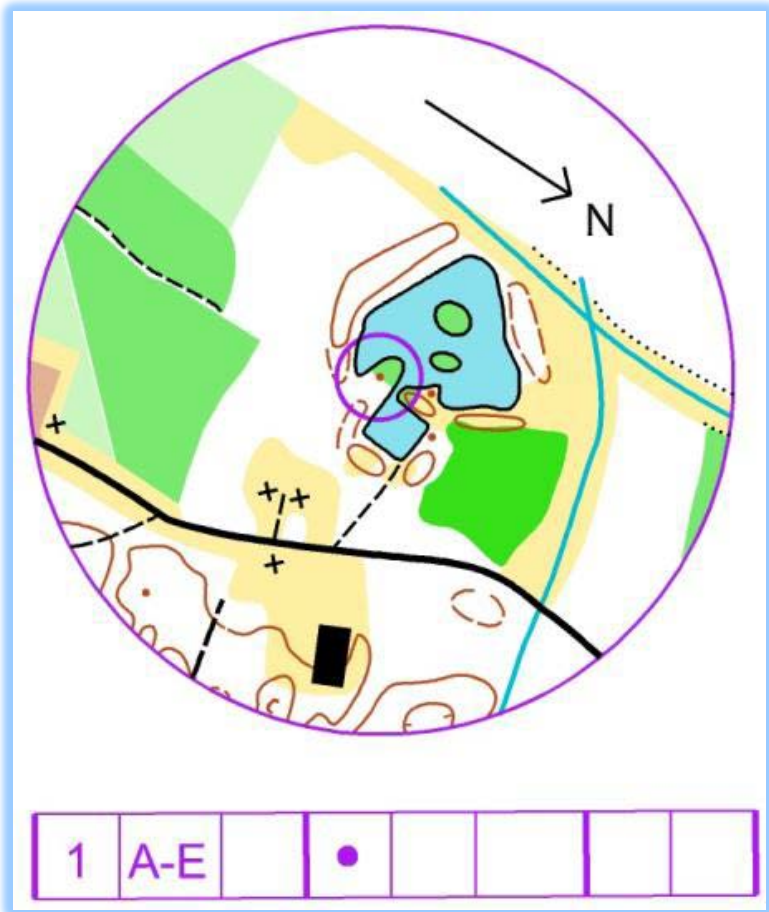
Prinsippskisse for en tidspost stasjon

Prinsippskisse for en tidspost stasjon

Eksempel tidspost kart

Tidspostkart for pre-o (demo)

- Etablere en ny OCAD-fil
- Rotere kartet og eksportere kartet til ei kartfil per stasjon
- Justere kartets origo
- Lage kartutsnitt
- Lage tidspostkart
- Tidspoststasjoner/-oppgaver
- Alternativ metode

Øvelse 5

Oppgave:

Legg to tidspostoppgaver ved bruk av hovedmetoden og to tidspostoppgaver etter den alternative metoden.

Benyttet pre-o-kartet i målestokk 1:5000 dere laget tidligere.

- A. Lag et rotert pre-o-kart som skal benyttes på en tempo stasjon
- B. Lag et tempo-kart-utsnitt (oppgave 1)
- C. Lag tempo-oppgaven
- D. Lag et nytt tempo-kart-utsnitt (oppgave 2)
- E. Lag tempo-oppgaven

- F. Lag to tidspostkart etter den alternative metoden

- G. Eksporter alle oppgavene i punkt C.,E. og F. til pdf.

LØSNINGSKART FOR PRE-O

Flere typer løsningskart

E 8:C
E 9:B

E 10:A

E 11:B

Solution Day 2, part 1

Day 2		2900 m	O:165min P:173min
▷		⋯	○
C 1	A-C ↘	∩	
B 2	A-C	∩	
Z 3	A-C	△	○
B 4	A-C		○

- Correct flag
- Incorrect flag
- Correct position of Z
- × Decision point

20C

T1E T2C T3D

1:2500

...og mange måter å lage dem på

- Skriv ut kartet i stor målestokk og tegn inn skjermer for hånd
- Eksporter løypa til jpeg i større målestokk og tegn inn skjermer i OCAD
- Eksporter utklipp av hver post, importer disse til OCAD igjen og tegn inn
- Forstørr pre-o-kartet og tegn inn skjermer direkte i OCAD

Løsningskart for pre-o (demo)

- Skalere opp målestokk på pre-o-kart
- Tilpasse malfil
- Prikke inn skjermpasseringer, Z-plassering og siktepinner
- Skrive inn fasit
- Visuell behandling
- Utskrift/eksport

Øvelse 6

Oppgave: Lag løsningskart for 2-posters-løypa du laget utendørs i målestokk 1:2500

- A. Åpne pre-o-kartet har laget og revidert på tidligere, endre målestokk til 1:2500 og lagre kartet.
- B. Åpne «Mal_losnings_2500.oed»
- C. Last inn det oppskalerte pre-o-kartet i 1:2500 som bakgrunn.
- D. Legg inn siktepinne- og skjermplasseringer for både løype- og tidsposter
- E. Importer og plasser en ramme og skriv på kartinfo
- F. Eksporter til pdf